ΚΕΦΑΛΑΙΟ XXXVII

Ηράκλειτος (550 - 480 π.Χ)

Το Πύρ

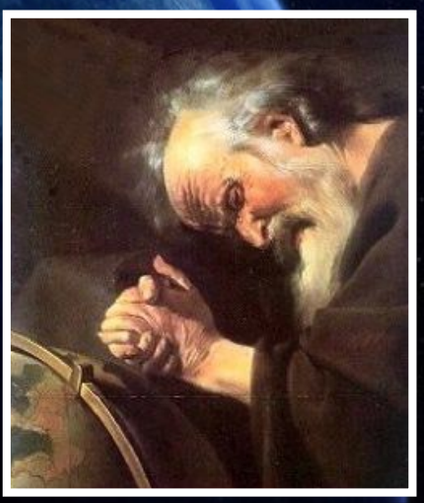

Ο Ηράκλειτος ζει σε μια περίοδο που το Δωδεκάθεο αποτελεί την επίσημη θρησκεία του τότε Ελληνικού κόσμου.

Από τη μια πλευρά, αρνείται να δεχθεί ότι το Σύμπαν είναι έργο των θεών που κατοικούν στον Όλυμπο και από την άλλη πλευρά, αρνείται οποιασδήποτε μορφής Αρχή ενός Σύμπαντος που το θεωρεί Αιώνιο.

ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ

Ένας διάχυτος πανθεϊσμός οδηγεί τον Ηράκλειτο στην σύλληψη της ιδέας, ότι μέσα σε κάθε στοιχείο του κόσμου, σε κάθε ζώσα μορφή και σε κάθε κατάσταση, υπάρχει Θεία Ουσία.

Τα μέτρα του Θεού είναι διαφορετικά από τα μέτρα που έχουν οι άνθρωποι για να κρίνουν. Για τον Θεό, όλα είναι ωραία, και καλά και δίκαια, αλλά οι άνθρωποι με την περιορισμένη γνώση άλλα τα βλέπουν δίκαια και άλλα άδικα.

Ο Ηράκλειτος πιστεύει, ότι ο Κόσμος ήταν πάντα και θα είναι για πάντα μια ζωντανή Φωτιά. Η Φωτιά γίνεται νερό, αέρας, γη και όλα με την σειρά τους γίνονται και πάλι Φωτιά.

Ό,τι υπάρχει στον κόσμο, είναι μεταστοιχειώσεις και μεταμορφώσεις της αρχικής Φωτιάς.
Με λίγα λόγια, όλα αρχίζουν και τελειώνουν στη Φωτιά στο Αιώνιο Πυρ.
Έτσι η Φύση λειτουργεί με τον μηχανισμό της αδιάκοπης μεταβολής των στοιχείων που την αποτελούν.
Υπάρχει μια απόλυτη αμοιβαιότης ζωής και θανάτου ανάμεσα στα στοιχεία και τις μορφές όλων των όντων και των φαινομένων του φυσικού κόσμου.

Το κρύο γίνεται ζέστη και η ζέστη γίνεται κρύο.
Το υγρό γίνεται ξηρό, το ξηρό υγρό.
Η ζωή κάθε στοιχείου είναι απόλυτα συνδεδεμένη με το θάνατο των ομοίων στοιχείων.

Έχοντας μπροστά στα κατάπληκτα μάτια μας, τον κύκλο της ζωής και του θανάτου, αναζητούμε την αιτία που κυριαρχεί σ΄ αυτό τον αέναο κύκλο.

Η φύση έχει μέσα της την απόλυτη Γνώση, ισχυρίζεται ο μεγάλος Σοφός .

Όλα τα στοιχεία έρχονται από κάπου και κάπου πηγαίνουν. Δεν υπάρχουν αυθυπόστατες, ούτε αυτάρκεις ουσίες. Η μόνη Δικαιοσύνη στο «γίγνεσθαι» του κόσμου, είναι η φυσική αντίθεση των στοιχείων για λογαριασμό της Κοσμικής Αρμονίας.

Ζούμε σ΄ ένα Σύμπαν πάλης των αντιθέτων δυνάμεων.
Η αιώνια αυτή πάλη, ο πόλεμος, αποτελεί ένα τόσο δυναμικό και απόλυτο Νόμο μέσα στη φύση,ώστε δεν αφήνει έξω ούτε τον ίδιο τον άνθρωπο. Ο πόλεμος είναι «πατήρ όλων»!
Αυτός ο αδυσώπητος πόλεμος, άλλον τον κάνει τιποτένιο και άλλον τον κάνει θεό...άλλον τον κάνει δούλο και άλλον βασιλέα...άλλον σκλάβο και άλλον ελεύθερο.
Για τον Ηράκλειτο δεν υπάρχουν αντίθετες δυνάμεις, γιατί όλα αυτά που φαίνονται αντίθετα, είναι μεταπτώσεις του ίδιου Όντος.

Η Κίνησις και η Ακινησία, το εσωτερικόν και το εξωτερικόν, το κενόν και το πλήρες, το γαιώδες και το ουράνιο, η εγρήγορση και ο ύπνος, η ζωή και ο θάνατος, όλα μα όλα τα αντίθετα, αποτελούν μεταπτώσεις του ίδιου πράγματος.
Με αυτό τον τρόπο, το Υπέρτατο Ον Συμφωνεί και Διαφωνεί μόνον με τον Εαυτό του.
Αυτό είναι το κυρίαρχο στοιχείο της Απόλυτης Ενότητας.

Η κατασκευή της Λύρας και του Τόξου, βασίζονται για τον Ηράκλειτο στην αρμονική ενέργεια δύο αντιθέτων δυνάμεων. Η μια δύναμις τείνει να ανοίξει το τόξο ή την λύρα. Η άλλη δύναμις, τείνει να κλείσει τις άκρες τους.

Όμως, τελικά καμιά από αυτές τις αντίθετες δυνάμεις δεν κυριαρχεί και έτσι το κάθε όργανο υπηρετεί το σκοπό για τον οποίο υπάρχει, παραμένει όργανο και δεν διαλύεται.

Για τον ίδιο λόγο, ο κόσμος των αντίθετων δυνάμεων, συνεχίζει να υπάρχει αιώνια, μέσα σε μια πλήρη Αρμονική συμβίωση των πάντων.

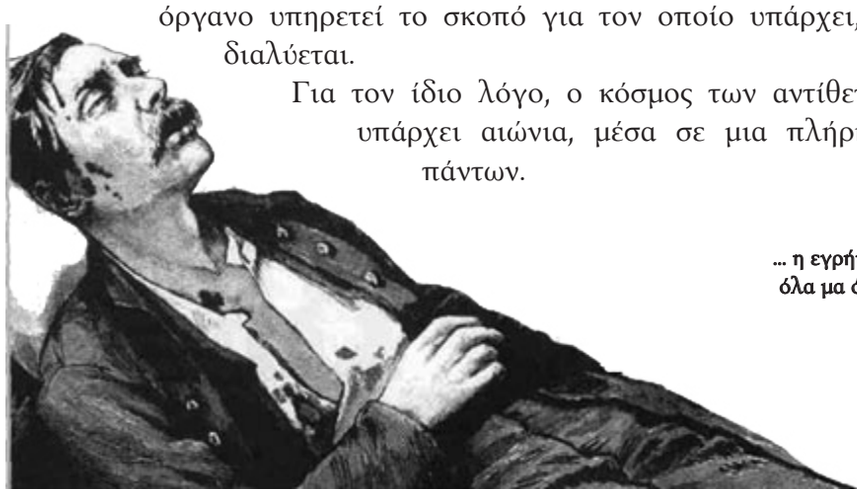

... η εγρήγορση και ο ύπνος, η ζωή και ο θάνατος, όλα μα όλα τα αντίθετα, αποτελούν μεταπτώσεις του ίδιου πράγματος.

Ο Ηράκλειτος, την ψυχή την θέλει άπειρη.

Όμως, μέσα στον κύκλο της ζωής, ακολουθεί και αυτή με τη σειρά της την διαδικασία μεταβολής των στοιχείων, με αποτέλεσμα να γεννιέται, να πεθαίνει και να ξαναγεννιέται, μέσα από τις ατελείωτες μεταβολές τους.

Η φύση έχει μέσα της την απόλυτη Γνώση, ισχυρίζεται ο μεγάλος Σοφός.

Ο Άνθρωπος, κατά φύσιν, έχει και αυτός μέσα του όλες τις ενεργητικές εκείνες δυνάμεις για να κατακτήσει τη Γνώση.

Όμως, γι αυτό πρέπει να αγωνιστεί σκληρά, παρατηρώντας με υπέρμετρη προσοχή τις ενέργειες και τις μεταβολές των στοιχείων μιας «Φύσης» που της αρέσει να κρύπτεται.

Ο άνθρωπος πρέπει να μοχθήσει, να ξενυχτίσει, να μελετήσει σε βάθος τα πράγματα της Γης και του Κόσμου, για να αποκωδικοποιήσει τα κρυμμένα νοήματά τους.

Όσο περισσότερο «σκάπτει» μέσα στα βάθη της δικής του ψυχής κι όσο περισσότερα νοήματα ανακαλύπτει, τόσο περισσότερο επικοινωνεί με τον θείο εκείνο Νόμο που ενοποιεί το Εγώ του με την ψυχή του κόσμου και τον κάνει ισότιμο με την ίδια την φύση που παρατηρεί.

Ο Ηράκλειτος, είναι ο πρώτος στοχαστής στην ιστορία της φιλοσοφίας, που ωθεί τον άνθρωπο να ανακαλύψει τα μυστικά της Άλλης Ζωής μέσα από την δράση της Ζωής του Γήινου κόσμου, που τον θεωρεί απείκασμα και αντικαθρέφτισμα του Υπέρτατου κόσμου της Ψυχής!

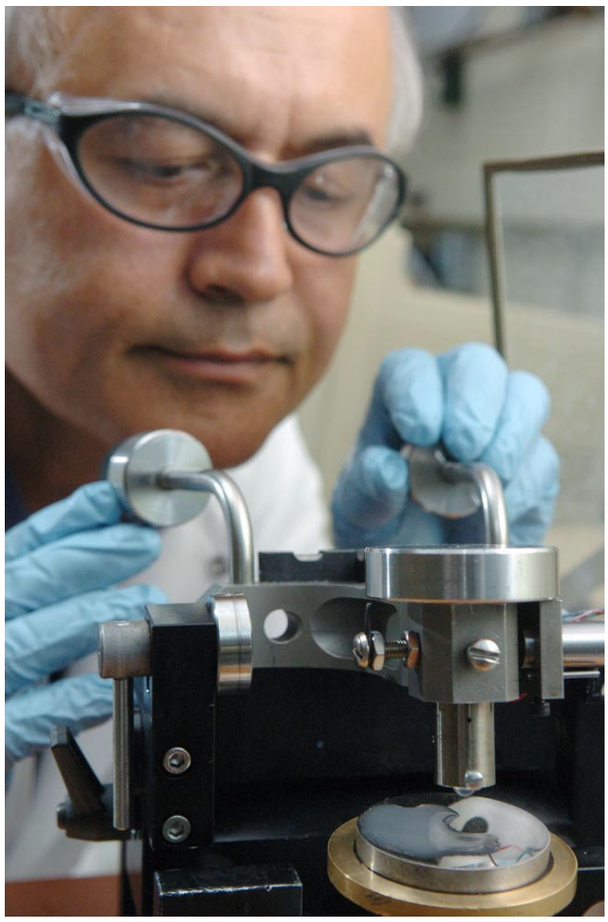

Ο Άνθρωπος, κατά φύσιν, έχει και αυτός μέσα του όλες τις ενεργητικές εκείνες δυνάμεις για να κατακτήσει τη Γνώση.